दैनंदिन व्यवहार ५

१ खालील चित्रे पाहा आणि वाक्ये बनवा. त्या वाक्यांत ‘नेहमी’, ‘रोज’ या शब्दांचा वापर करा.

१

गाणी ऐकणे

परवीन ---------------------------------.

२

फिरायला जाणे

आम्ही ---------------------------------.

३

शाळेत जाणे

ती मुले ---------------------------------.

४

पुस्तक वाचणे

तो ---------------------------------.

५

बडबड करणे

त्या मुली ---------------------------------.

२ पुढील तक्त्यात वाक्ये बनवा.

मी	(गाणे) गात	आहे.
आम्ही	(खेळणे) खेळत	-------------------------
तू	(पोहणे) ------------------	आहेस.
तुम्ही	(वाचणे) ------------------	-------------------------
तो	(पळणे) ------------------	-------------------------
ती	(बघणे) बघत	-------------------------
ते	(उठणे) ------------------	-------------------------
अमेय	(खाणे) ------------------	-------------------------
गिरीशा	(येणे) ------------------	-------------------------
ते	(राहणे) ------------------	-------------------------
त्या	(ऐकणे) ------------------	-------------------------
ती	(जाणे) ------------------	-------------------------
प्रकाश आणि राजेश	-------------------------	-------------------------
कृत्तिका आणि मानसी	-------------------------	-------------------------

३ प्रियाचा दिनक्रम लिहा.

४ श्री. आणि सौ. चुनेकर यांचा दिनक्रम लिहा.

५ दिलेले शब्द वापरून वाक्ये बनवा.

ढग
नीला तुम्ही
आंबे तू भात
पोहणे नाचणे शिजणे
आहे आहेस
मी आहोत पाणी
बोलणे
रोहित कुत्रा आणि मांजर खेळणे पिकणे आम्ही
गडगडणे
आहात भांडणे
बाबा आणि संजय
आहेत

१. नीला पोहत आहे .

२. ....

३. ....

४. ....

५. ....

६. ....

७. ....

८. ....

९. ....

१०. ....

६ खालील चित्रे पाहून वाक्ये बनवा.

(बोलिंग/गोलंदाजी करणे, कॅच/झेल पकडणे, टाळ्या वाजवणे, बॅटिंग/फलंदाजी करणे, रन्स/धावा काढणे)

१

२

३

४

५

१. ....

२. ....

३. ....

४. ....

५. ....

७ खालील वाक्यांत क्रियापदाचे योग्य रूप वापरून रिकाम्या जागा भरा.

१. मराठीचा तास चालू आहे. गिरिजा व मधुरा अखंड -------------- ------------- (बोलणे + असणे).

२. छे : ! ही लोकल तर प्रत्येक स्थानकावर ------------------ ------------------- (थांबणे + असणे).

३. तुमचे शेजारी किती जोरजोरात --------------------- --------------------- (भांडणे + असणे).

४. नळ उघडाच आहे. पाणी ---------------------- ------------------------- (वाहणे + असणे).

५. काय ---------------------------- --------------------------- (लिहिणे + असणे) ? निबंध ?

८ आता पुढील शब्दांचा योग्य क्रम लावून वाक्ये बनवा.

१. मी - नाही - आहे - वाचत. मी वाचत नाही आहे.

२. आम्ही - आहोत - नाही - बंगाली - शिकत. ---

३. झोपत - आहे - तो - नाही. ---

४. खेळत - नाही - निधी - आहे. ---

५. आता - पडत - पाऊस - आहे - नाही. ---

६. सौरभ - जात - नाही - बाहेर - आहे. ---

९ खालील प्रश्नांची नकारार्थी उत्तरे द्या.

१. तुम्ही जेवत आहात का ? आम्ही जेवत नाही आहोत.

२. जय टीव्ही पाहत आहे का ? ---

३. मुग्धा आणि केतकी गाणी ऐकत आहेत का ? ---

४. तू जर्मन शिकत आहेस का ? ---

५. आजी पूजा करत आहे का ? ---

६. तो नवीन पुस्तक लिहीत आहे का ? ---

१० खालील तक्ता पूर्ण करा.

बोलताना....	लिहिताना....
मी वाचतोय	मी ------------ -----------
मी काम करतेय	मी काम ------------ -----------
आम्ही / आपण -----------------------	आम्ही / आपण जात आहोत
तू -----------------------	तू घेत आहेस (पु.)
तू -----------------------	तू खात आहेस (स्त्री.)
तुम्ही / आपण निघताहात / निघताय	तुम्ही / आपण निघत आहात
तो -----------------------	तो बोलत आहे
ते पाहतायत / पाहताहेत	ते ------------ -----------
ती -----------------------	ती गात आहे
त्या -----------------------	त्या नाचत आहेत
ते चालतंय	------------ ------------ -----------
-----------------------	ती धावत आहेत

११ वाक्ये चालू वर्तमानकाळात लिहा.

१.	तो वाचतो.	तो वाचत आहे.	तो वाचतोय.
	तो पुस्तक वाचतो.	तो पुस्तक वाचतो आहे.	तो पुस्तक वाचतोय.
२.	ती पिते.	ती पीत/पिते आहे.	ती ------------------------.
	ती चहा पिते.	----------------------------.	----------------------------.
३.	आम्ही बघतो.	----------------------------.	----------------------------.
	आम्ही बातम्या बघतो.	----------------------------.	----------------------------.
४.	तो लिहितो.	----------------------------.	----------------------------.
	तो पत्र लिहितो.	----------------------------.	----------------------------.
५.	ते खातात.	----------------------------.	----------------------------.
	ते वडा खातात.	----------------------------.	----------------------------.
६.	मी ऐकतो.	----------------------------.	----------------------------.
	मी गाणी ऐकतो.	----------------------------.	----------------------------.

१२ जोड्या जुळवा.

१. एक बाई केळी	क) भांडत आहेत.
२. तो मुलगा जोरजोरात	ख) मस्ती का करत आहेस ?
३. दोन बायका	ग) सायकल चालवत आहे.
४. भाजीवाला ''भाजी घ्या भाजी''	घ) काळजी करत आहात.
५. दोन पुरुष एकमेकांशी	च) चेष्टा करत आहोत.
६. एक माणूस	छ) गप्पा मारत आहेत.
७. तू मुलांबरोबर	ज) ओरडत आहे.
८. घाबरू नकोस, आम्ही नुसती	झ) रडत आहे.
९. तुम्ही उगीच	ट) विकत आहे.

१३ पुढील वाक्यांमधील क्रियापदे बोलण्याच्या पध्दतीने लिहा.

१. मी आत्ता पुस्तक परत करत नाही आहे, अजून वाचते आहे.
२. मी जरा निघतो आहे. सिनेमाला जातो आहे.
३. किती छान बोलत आहेत ना आजचे वक्ते !
४. गर्दी वाढते आहे, आज ट्रेन उशिरा धावत आहेत असं दिसत आहे.
५. मी टीव्हीवर गाण्यांचा कार्यक्रम पाहते आहे. लहान लहान मुलं किती सुरेख गात आहेत !
६. जोरदार पाऊस पडतो आहे. रस्त्यांवर पाणी साचते आहे. रहदारी पुढे सरकत नाही आहे.
७. काय करत आहात तुम्ही ? बिल देत आहात ना ?
८. तू बँकेत जात आहेस ना ? मीपण येतो आहे.

१४ आता पुढील वाक्यांतील क्रियापदे लिहिण्याच्या पद्धतीने लिहा.

१. काय चाललंय तिकडे ?
त्या बायका बसण्याच्या जागेवरून भांडतायत.
भांडून काय मिळतंय त्यांना ?
भांडण्याचा आनंद मिळतोय कदाचित.
२. अरे, किती मस्ती करताय ! चक्क मारताय एकमेकांना ! आणि किती ओरडताय ! त्रास होतोय मला फार.
३. फार मोठ्याने बोलताहात तुम्ही. इथे सगळे शांतपणे वाचताहेत.
४. तू चहा घेतोयस का ? मी कॉफी घेतेय. आणि तुम्ही काही खाताय का ?
५. उद्या सकाळी लवकर निघतोय आम्ही. माथेरानला जातोय ट्रेकिंगला. तुम्हीही येताय का ?
६. रात्र वाढतेय तसा अंधार दाट होतोय. रातकिड्यांची किरकिर ऐकू येतेय. रस्त्यांवर रहदारीही कमी दिसतेय. मला भीती वाटतेय.
७. कळतंय का मी काय म्हणतेय ते ? सादरीकरणासाठी वेळ कमी पडतोय आपल्याला.

१७ योग्य पर्याय निवडून वाक्यात बोलण्याच्या व लिहिण्याच्या पद्धतीने लिहा.

(बरे वाटणे, बरे न वाटणे, आनंद होणे, वाईट वाटणे, हवे असणे, नको असणे, उशीर होणे, घाई नसणे)

१. तुम्ही सगळे मराठी शिकताहात. मला खूप ---------------------- ----------------------.

२. मला डब्यात पोळीभाजी ------------------ ------------------, मला तिचा कंटाळा आलाय.

३. लंचला मराठीत काय म्हणतात ते मला ---------------------- ----------------------.

४. तू प्रश्न विचारतेस याचा मला ---------------------------- ----------------------------.

५. आज ते आपल्यात नाहीत याचे मला -------------------------- ------------------------.

६. आम्ही थांबतो तुमच्यासाठी. आम्हाला काहीही --------------------- ---------------------.

७. मी लगेच निघतो, मला ----------------------------- ---------------------------------.

८. ती झोपली आहे, तिला ----------------------------- ---------------------------------.

१८ अंक आणि शब्द यांच्या जोड्या जुळवा.

नऊ, तीन, बावीस, सोळा, सात, पाच, तेवीस, चौदा, वीस, एक, दहा, पंधरा, एकोणीस, चार, एकवीस, अठरा, दोन, तेरा, सतरा, आठ, सहा, बारा, पंचवीस, अकरा, चोवीस

१. ------------------------	६. ------------------------	११. ------------------------
२. ------------------------	७. ------------------------	१२. ------------------------
३. ------------------------	८. ------------------------	१३. ------------------------
४. ------------------------	९. ------------------------	१४. ------------------------
५. ------------------------	१०. ------------------------	१५. ------------------------
१६. ------------------------	२१. ------------------------	
१७. ------------------------	२२. ------------------------	
१८. ------------------------	२३. ------------------------	
१९. ------------------------	२४. ------------------------	
२०. ------------------------	२५. ------------------------	

१७ वार ओळखा आणि लिहा.

१. वि र वा र ------------------------------

२. वा ध र बु ------------------------------

३. वा रु र गु ------------------------------

४. क्र शु र वा ------------------------------

५. र सो वा म ------------------------------

६. वा ग मं ळ र ------------------------------

७. र श नि वा ------------------------------

१८ तक्ता भरा.

क्र.	नाव	तारीख	वार	कधी	किती वाजता	कुठे
१	मराठी बाणा					
२	घोळात घोळ					
३	सोबत संगत					

१९ पुढील अंकांत १ मिळवला तर काय उत्तर मिळेल ते शब्दात लिहा.

क.	१२	उदा. १२ + १ = तेरा
ख.	३२	
ग.	४७	
घ.	२४	
च.	८	
छ.	२७	
ज.	४१	
झ.	१६	
ट.	९	
ठ.	३५	
ड.	०	

२० जोड्या जुळवा.

१.	४० रु.	क.	एकतीस रुपये.
२.	२६ रु.	ख.	चाळीस रुपये.
३.	४५ रु.	ग.	सदतीस रुपये.
४.	३१ रु.	घ.	सव्वीस रुपये.
५.	३७ रु.	च.	पंचेचाळीस रुपये.

६.	५० रु.	छ.	एकोणचाळीस रुपये
७.	४२ रु.	ज.	चौतीस रुपये
८.	३४ रु.	झ.	पन्नास रुपये.
९.	३० रु.	ट.	बेचाळीस रुपये.
१०.	३९ रु.	ठ.	तीस रुपये.

२१ पुढील अंक चढत्या क्रमाने लावा.

सत्तेचाळीस ------------------------------------

पंधरा ------------------------------------

पन्नास ------------------------------------

त्रेचाळीस ------------------------------------

अठरा ------------------------------------

अडतीस ------------------------------------

बत्तीस ------------------------------------

एक्केचाळीस ------------------------------------

२२ पुढील अंक उतरत्या क्रमाने शब्दात लिहा.

५० - पन्नास

४८ - अठ्ठेचाळीस

४६ - सेहेचाळीस

----

३० ३२ २०

४८ ५० २२

३४ १६ ४६

३६ २७

१८

२३ रिकाम्या जागा भरा.

पुल्लिंगी

ई - ई

एकवचन	अनेकवचन
तो व्यापारी	ते व्यापारी
तो ----------------------	ते विद्यार्थी
तो हत्ती	ते ------------------------
तो ---------------------	-
तो ---------------------	ते पती
तो पक्षी	ते ------------------------
तो ----------------------	ते कर्मचारी
तो शेतकरी	ते ------------------------

स्त्रीलिंगी

ई - ई

एकवचन	अनेकवचन
ती पत्नी	त्या पत्नी
ती गृहिणी	त्या ----------------------
ती विद्यार्थिनी	त्या ----------------------
ती अभिनेत्री	त्या ----------------------

स्त्रीलिंगी

ई - या

एकवचन	अनेकवचन
ती -----------------------	त्या आया
ती होडी	त्या -----------------------
ती बातमी	त्या -----------------------
ती -----------------------	त्या भाज्या
ती मिठाई	त्या -----------------------
ती मिशी	त्या -----------------------
ती ------------------------	त्या बायका